

[Anden næstformand]

tragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 102:

Forslag til folketingsbeslutning om mediepolitik for handicappede.

Af Tinning (VS) m.fl.

(Fremsat 11/2 86).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen):

Det beslutningsforslag, VS' folketingsgruppe har fremsat, opfordrer regeringen til at fremlægge en samlet plan til realisering af de mediepolitiske målsætninger for handicappolitikken, sådan som de er formuleret af mediekommissionen i sin tid, og planen ønskes forelagt folketinget senest 1. september 1986.

Jeg skal indlede med at sige, at jeg fuldt ud deler de principielle synspunkter på samfundets særlige forpligtelser over for handicappede, sådan som de er fremsat af mediekommissionen og senere i de redegørelser fra henholdsvis socialministeren og min forgænger i kulturministerembedet, der refereres til i forslagets bemærkninger.

På kulturministeriets område har jeg med glæde set, at der er sket forbedringer på en række felter, bl.a. med hensyn til folkebibliotekernes betjening af blinde og svagtseende. Det er rigtigt, som det anføres i bemærkningerne til forslaget, at der med det nævnte tilskud efter bibliotekslovens § 18, stk. 2, ikke kan skabes fuld ligestilling i henseende til informationsmuligheder og biblioteksbetjening mellem læsehandicappede og folk, der læser uden besvær. Men det fremgår også af min forgængers redegørelse, at tilskuddet er udtryk for en klar opprioritering af området med virkning over en årrække.

Tilskuddet, der i 1986 er på i alt 3.766.300 kr., anvendes efter nøje vurdering på nogle delområder med henblik på at nærme bibliotekernes service til den ønskede målsætning. Folkebibliotekerne modtager årligt en del af

tilskuddet, i 1986 var det 1.339.150 kr., og de bruges til ophjælpning af lydbogsbestanden og dermed udvidelse af titel- og eksemplarentallet, hvilket over en årrække skulle føre til prisreduktioner.

Et beløb på 900.000 kr. er afsat til nye lyd-aviser, og beløbet svarer til det antal nye lyd-aviser, der ud fra erfaringerne kan ventes igangsat af kommunerne årligt. Der er her tale om en kommunal beslutning, og tilskuddet er tænkt som en tilskyndelse, og erfaringen viser, at der stadig er vilje til at tage et sådant initiativ i ca. 10 kommuner om året. Også på dette område er der tale om en gradvis udbygning over en årrække, og der er tegn på voksende forståelse for nødvendigheden af denne service i kommunerne.

Hvad aviser og dagblade angår, er der fra brugerside ønske om, at flere dagblade produceres også i lydudgaver. Dansk Blindesamfund har givet udtryk for, at dets medlemmer er villige til at betale abonnementsprisen, men har også sagt, at meromkostningerne ved lydudgaver bør påvirke prisen for alle forbrugere af aviserne. Det rejser en række principielle problemer, som det ikke umiddelbart er muligt at anvise en løsning på.

Hvad tidsskrifter angår, er jeg parat til at drøfte spørgsmålet nærmere med folketingets kulturudvalg, bl.a. for ikke at forårsage en afbrydelse i den fungerende ordning, som varetages af KLO, Kultur- og Litteraturorientering for Læsehandicappede, mens disse drøftelser står på. Det ville være urimeligt at standse dette initiativ, mens vi drøfter, hvordan vi kan komme videre. Derfor overvejes det for tiden at yde tilskud over tipsmidlerne, så virksomheden kan fortsætte i 1986.

Så er der spørgsmålet om lydudgaver af offentligt producerede tidsskrifter, som er nævnt. Sådanne lydudgaver ville i givet fald medføre meget betydeligt øgede udgifter på budgetterne i en lang række ministerier, styrelser og institutioner, og de samlede udgifter ville være af en sådan størrelsesorden, at det efter min mening er helt urealistisk at tro, at et forslag af denne art skulle kunne realiseres i den nuværende økonomiske situation.

Forslaget til folketingsbeslutning tager sit udgangspunkt, som jeg nævnte, i mediekommissionens afsluttende betænkning fra 1985 om dansk mediepolitik, og jeg skal understrege, at jeg skulle da være en af de sidste, man med rimelighed kunne vente ville un-

[Ministeren for kulturelle anliggender]

derkende, hvad der i denne betænkning findes af gode og fortræffelige synspunkter og forslag.

Jeg må nok tilføje, at man strækker sin beundring for betænkningen lidt for vidt – det kan selvfølgelig kun glæde mig – når man forudsætter, at vi med betænkningens afsnit om de handicappedes forhold i hånden meget hurtigt og let inden 1. september 1986 skulle kunne fremtrylle en konkret handlingsplan for alt, hvad der mangler af løsninger for de handicappede på medieområdet. Kommissionens vigtige, men ifølge sagens natur løst skitserede overordnede målsætning på handicapområdet giver ikke nogen som helst konkret basis for, at noget sådant skulle kunne lade sig gøre. Tanken med det afsnit i mediekommisionens betænkning var netop at komme med nogle overordnede principielle betragtninger, som alle kunne tilslutte sig.

Det ville kræve et stort undersøgelses- og analysearbejde først at omformulere denne generelle målsætning til konkrete problemstillinger og dernæst opstille mulige løsninger på de uløste problemer, som alt sammen er en forudsætning for, at man kan udarbejde en egentlig plan. Det er et arbejde, det vil være nyttigt og væsentligt at få gennemført, men det er også et arbejde, som – det vil jeg understrege stærkt – under ingen omstændigheder kan gennemføres inden 1. september i år. Hvis man skulle nå det, vil det kræve iværksættelse af et udvalgs- og analysearbejde af meget betydeligt omfang, som ikke kan nås på de få måneder.

Som nævnt i indledningen deler jeg fuldt ud de fremsatte synspunkter vedrørende forbedring af de handicappedes situation, men på baggrund af de forhold, jeg har anført, og på baggrund af den økonomiske situation – det er meget vidtrækkende økonomiske dispositioner, der vil være tale om, og vi vil i de kommende år have begrænsede muligheder for at sætte så store skibe i vandet – mener jeg ikke, at vi kan sætte et stort og meget udgiftskrævende analysearbejde i gang med frist til 1. september i år. Vi risikerer at stå med en stor, fin plan, også selv om vi får en lidt længere frist, uden at have muligheder for at realisere den.

Jeg tror faktisk mere på det, som allerede er i gang, nemlig en gradvis tilnærmelse til ligestilling gennem de enkelte skridts princip

og politik inden for den overordnede ramme, som er skitseret.

Jeg vil gøre, hvad jeg kan, for at kulturministeriet fortsat virker for at forbedre de handicappedes situation, men jeg må af de grunde, jeg har nævnt, sige, at jeg ikke kan anbefale, at man vedtager et forslag, som giver os en frist til 1. september i år.

Jimmy Stahr (S):

Jeg vil nok sige, at min tillid til den borgerlige regering på det mediepolitiske område kan ligge et meget lille sted. Så vidt jeg har kunnet skønne ved at følge den mediepolitiske debat, har der for regeringen kun været ét eneste mål, nemlig at få indført reklame-TV. Stort set alle debatter har drejet sig om det ene punkt, og da det nu ser ud til, at den med de radikales støtte får klaret det punkt, kan det jo være, at regeringen får tid til at tage fat på andre ting inden for mediepolitikken.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg har betydelig større tillid til den tidligere formand for mediekommisionen, H. P. Clausen, end jeg har til den borgerlige kulturminister. Ham har jeg lidt mindre tillid til.

Jeg synes ikke, der er nogen som helst grund til at tro, at regeringen vil gøre noget alvorligt ved denne sag, for så kunne den faktisk have gjort det. Der blev nævnt et par frynser, der var gjort lidt ved i årene siden mediekommisionens betænkning, men det er faktisk ikke ret meget. Igen er det nok et spørgsmål om, at hele debatten har drejet sig om, hvorvidt vi skulle have reklame i TV eller vi ikke skulle have det.

Derfor tror jeg, det næsten er for flot, når VS foreslår 1. september. Selv om regeringen arbejdede dag og nat, ville den aldrig kunne indhente det. Jeg er villig til at give den lidt mere tid til at indhente nogle af de ting fra mediekommisionen, men det skal ikke medføre, at vi ikke holder den lidt i ørerne hen ad vejen, det vil vi godt hjælpe VS med.

Flemming Jensen (KF):

Jeg skal ikke tale om reklame-TV, det skal jeg helt overlade til hr. Tastesen og andre socialdemokrater, der er blevet så ivrige i denne sag de sidste par dage, men derimod forsøge at holde mig til forslagsstillernes forslag.

[Flemming Jensen]

Man henviser til mediekommissionens principielle betragtninger, og dér står bl.a.:

»... ingen, der ønsker information gennem medierne, og som uden egen skyld er afskåret derfra, udelukkes fra muligheden, hvis hjælpemidlerne findes.«

Så langt, så godt, men det virker noget voldsomt, når man forventer, at et sådant mål skal kunne klares inden 1. september i år. Mediekommissionen har sat et mål, vi alle sammen er positive over for, men der skal sættes meget arbejde ind, før det generelle mål bliver konkretiseret og herefter realiseret. Enhver kan sige sig selv, at inden for den frist, der er nævnt, kan det ikke gøres. Jeg skal i øvrigt føje til, at jeg naturligvis heller ikke kan sige, hvor lang tid der skal bruges.

For ikke at blive beskyldt for at trække tiden – det er ikke det, jeg vil – vil jeg føje til, at det ikke betyder, at der sættes stop for forbedringer. Ministeren har nævnt adskillige eksempler. Der må være masser af ting, og der er masser af ting, som kan gennemføres løbende.

Derudover skal jeg sige, at vi vil medvirke positivt under arbejdet i udvalget.

Hanne Severinsen (V):

Da vores partis ordfører, hr. Helge Sander, er forhindret i at være til stede, skal jeg på hans vegne sige, at vi da godt kan se, at der er gode intentioner i forslaget, lige så vel som vi selvfølgelig er enige i det, der står i mediekommissionens betænkning om de handicappedes mulighed for at få del i medierne. Men som også andre har sagt, kan man ikke lave en handlingsplan så hurtigt.

Jeg synes, der er grund til at understrege over for den socialdemokratiske ordfører, at det ikke er rigtigt, at regeringen ingenting gør på området. Man behøver ikke have en fiks og færdig handlingsplan for at gennemføre forbedringer, og jeg synes også, at ministerens redegørelse meget klart viser, at der sker forbedringer.

Forslagsstillerne siger til slut i bemærkningerne:

»Rom blev som bekendt ikke bygget på én dag, men blev dog bygget.«

Jeg vil sige, at man lavede vel ikke planlægningen på 4½ måned.

Ingerlise Koefoed (SF):

I SF er vi meget glade for, at VS har fremsat dette forslag, bl.a. fordi det giver os mulighed for at diskutere videre i kulturudvalget et emne, vi har diskuteret i folketinget i næsten alle de år, SF har været her.

Der er sket en del forbedringer på området, specielt når det drejer sig om de blindes, svagsynedes og læseretardedes informationsmuligheder. Der er blevet, som ministeren sagde, lidt bedre muligheder for støtte til kommunale lydavisere. Der er blevet diskuteret muligheder for indlæsning til personligt brug. Der er ændret i ophavsretsloven, så materiale på bibliotekerne fremstillet i bibliotekscentralen også er til rådighed for læsehandicappede.

Der har i det hele taget være opmærksomhed om spørgsmålet om blindes og læseretardedes informationsmuligheder, bl.a. – det kan jeg ikke undlade at sige – på grund af SFs gentagne forslag på området, men også på grund af at der her i folketinget gennemgående er en meget positiv holdning til at give de mennesker, der af en eller anden grund ikke har de samme muligheder som os almindelige mennesker, en lille smule af noget, der ligner en positiv særbehandling.

Men det er også rigtigt, at der også på dette område står meget tilbage. Vi mangler dagblade på bånd, og dér vil jeg igen henvise ministeren til det, vi mange gange har spurgt om. Der ligger nogle undersøgelser fra Sverige om, hvordan man via radioen kan fremstille nogle dagblade til de læsehandicappede, og jeg vil meget gerne have, at vi snart i kulturudvalget får en redegørelse om de for- søg og hvad man kan udlede af dem. Der mangler sikkerhed for, at blinde og svagsynede og læseretardedede også for fremtiden får adgang til tidsskrifter.

Jeg vil med hensyn til spørgsmålet om tidsskrifter og ministerens bemærkninger om, at det vil være meget dyrt for det offentlige at fremstille de tidsskrifter, det offentlige udgiver, på bånd, sige, at man kunne vel i begyndelsen åbne den samme mulighed for blinde, svagsynede og læseretardedede, som de har med hensyn til folketingets forhandlinger: hvis de er interesseret i en båndoptagelse af en bestemt del af folketingets forhandlinger, kan de henvende sig og få den. Man måtte kunne gøre det samme med de

[Ingerlise Koefoed]

offentligt fremstillede tidsskrifter. Man kunne sige, at hvis de blinde osv. var interesserede i en bestemt artikel, kunne de få en båndudgave af den gennem folketingets bibliotek, eller hvor det nu skulle være.

En anden handicapgruppe, vi ikke har gjort ret meget for herinde, er de døve. Det er meget vigtigt, at vi koncentrerer en del opmærksomhed om de døve. De har f.eks. brug for, det er nævnt i forslaget, tekstning af alle TV-udsendelser. De har brug for fri adgang til tekst-TV, og det apparatur, de skal bruge for at få det udvidede tekst-TV, må kunne gives dem igennem hjælpemiddelcentralen. Jeg mener, de har brug for hverdags-tolkning ved arrangementer o.lign., og at de danske film, som fremstilles med statsgaranti eller statsstøtte eller i hvert fald en eller anden form for lån, faktisk burde have undertekster, så at de døve kunne have glæde af dem.

Døvefilm, som nævnes i forslaget, kan ikke bruges af alle døve. Døvefilm er for de mennesker, som bruger de døvfødtes tegnsprog, ikke for de døvblevne, som har et helt andet tegnsprog. Netop derfor var det vigtigt, at man sørgede for tekstning af mange flere film, som de døve kunne have glæde af at se.

Bilgrav-Nielsen (RV):

I forlængelse af, hvad den foregående ordfører, fru Ingerlise Koefoed, sagde om de døves problemer, må jeg måske tillade mig at erindre om, at den finanslov, vi arbejder under nu, har et punkt, hvorefter der efter forlig mellem regeringen og det radikale venstre er oprettet en døvehøjskole i Danmark.

Jeg er i øvrigt enig med fru Ingerlise Koefoed i, at de mangler, hun nævnte, er til stede, og at det er et område, vi skal være meget opmærksom på i fremtiden.

Beslutningsforslagets hovedsigte deler vi. Vi mener, at der er god begrundelse for den aktivitet, man ønsker, og jeg tillader mig her at trække frem et af de citater, man har fra mediekommisionens betænkning:

»... ingen, der ønsker information gennem medierne, og som uden egen skyld er afskåret derfra, udelukkes fra muligheden, hvis hjælpemidlerne findes.«

Det synes jeg er et godt citat, som er en stærk forpligtelse for os politikere.

I slutningen af bemærkningerne nævner forslagsstillerne en række punkter, hvor de mener der er behov. Der står:

»Der er brug for en oversigt over alt det, der ikke er nået i realiseringen af mediekommisionens målsætning for mediepolitikken i forhold til handicappede.«

Vort svar er: ja.

»Der er brug for en oversigt over de mulige løsninger på alle de indtil nu uløste problemer.«

Vort svar er: ja.

»Endelig er der brug for en begrundet prioritering mellem alle de mange opgaver, der trænger sig på...«

Vort svar er: ja.

»... ligesom der er brug for en tidsplan for den samlede løsning af problemerne.«

Vort svar er: ja.

Og vi mener også at kunne svare ja til, at Rom ikke blev bygget på én dag.

Inger Stilling Pedersen (KrF):

Ja, det var klar radikal tale.

Kristeligt folkeparti er som de fleste herinde helt enig i, at det er særdeles vigtigt, at der bliver gjort noget på området, og er også enig med SFs ordfører i, at SF har fremsat flere forslag, der giver os lejlighed til at se på, hvad vi kan gøre her. Jeg mener, at man faktisk godt kunne begynde at se på problemerne, selv om jeg ikke kan være enig i, at vi kan nå det på den korte tid.

Jeg vil lige sige til den socialdemokratiske ordfører, at der var jo engang, hvor vi havde en anden regering, og da hastede det heller ikke så meget med at få lavet planerne. Det er sådan, at de mennesker, der har ansvaret for økonomien, ved, at selv om man har nogle brændende ønsker, så kan det være meget svært at få dem ført ud i livet. Det tror jeg enhver ansvarlig socialdemokrat ved.

Jeg tror, at vi alle sammen er enige: jeg tror ikke, der findes én eneste i folketinget, der ikke ønsker, at man skal give så gode vilkår som muligt, netop når det gælder medier, for at alle kan få mulighed for at se det.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge ministeren, om det ikke er muligt på længere sigt at prøve at se, hvilke ting man vil prioritere højest, og hvor man kan begynde at sætte noget ind. Det er klart, at man ikke kan have en plan færdig inden 1. september 1986. Jeg

[Inger Stilling Pedersen]

tror, der er tale om lidt drilleri og ironi fra VS' side. De ved godt, at i realiteten kan det ikke lade sig gøre. Men der kan jo være ting heri, der virkelig haster, og som måske ikke koster de meget store beløb. Der kan være ting, man kan udnytte, som man har i forvejen.

Jeg tror, at hvis man går positivt ind i det, så er det også muligt at nå til et resultat. Jeg håber, at vi i udvalget kan få nogle spørgsmål og svar frem, der belyser disse ting.

(Kort bemærkning).

Jimmy Stahr (S):

Når en tid er ubehagelig, føles den altid uendelig lang.

Jeg kan godt forstå, at det for kristeligt folkeparti af og til må være meget ubehageligt at skulle forsvare alt, hvad den nuværende regering laver, og derfor føles tiden måske meget lang. Faktisk er mediekommissionens betænkning kommet i den nuværende regerings tid. Derfor har vi ikke nogen som helst skyld eller andel i, at vi ikke har gjort vores hjemmearbejde.

(Kort bemærkning).

Inger Stilling Pedersen (KrF):

I modsætning til den socialdemokratiske ordfører mener jeg, at vi alle sammen har skyld i det, for vi har også været i adskillige forlig med socialdemokratiet, og der har været ting, som vi meget gerne ville gøre, men ikke kunne, fordi vi ikke havde pengene til det, så jeg tror, vi må passe på, at vi ikke beskylder hinanden for ikke at ville det her. Hvis vi kunne skaffe pengene, tror jeg, vi alle sammen var parat til at gøre det. Men det er lettere, når man ikke står med det økonomiske ansvar. Man kan f.eks. bare tage tidligere ordførertaler frem, så vil man se, at det, vi oplever, er, at man får disse modsatte ordførertaler, alt efter hvem der har ansvaret for økonomien.

Pia Kjærsgaard (FP):

Ja, så må man jo sige, det var på rette tidspunkt, jeg kom på talerstolen, for når fru Inger Stilling Pedersen siger, at vi alle sammen har skylden, så vil jeg godt frasige mig den skyld. Det er nu rart at have en ren samvittighed.

Man kan glæde sig over den rivende udvikling, der har fundet sted inden for radio og TV. Jeg tænker her bl.a. på tekst-TV, som nok burde udbygges noget mere. Nu er det jo muligt for svagtseende at få større bogstaver på skærmen. Også de døve har glæde af tekst-TV, selv om jeg da kan være enig med fru Ingerlise Koefoed, der sagde, at der også burde sættes mere ind på det felt. Det er givet, at elektronikkens udvikling fremover vil medføre nye landvindinger, hvis man kan kalde det det. Vi har jo nu også fået video-programmer, som er beregnet for de handicappede.

Jeg mener heller ikke, at man af økonomiske årsager skal vige tilbage for at give svært handicappede videoapparater, hvis det kan hjælpe disse mennesker med hensyn til at lette deres hverdag.

Som det fremgår af det, jeg lige har sagt, er fremskridtspartiet positivt indstillet over for muligheder, der kan gavne de handicappede for så vidt angår medierne.

Tinning (VS):

Dette beslutningsforslag er egentlig et af de mest beskedne i hele den handicappolitiske pakke på i alt 14 forslag, vi har lagt frem i denne omgang.

Det eneste, vi gør, er jo, at vi opfordrer regeringen til at komme med en oversigt over, hvad der mangler, og nogle forslag til, hvordan man kunne prioritere. Vi foreslår ikke engang, at man realiserer noget som helst af det. Man kan sige, at forslaget i al sin enkelthed ikke er andet, end at vi beder regeringen hjælpe med til, at vi alle sammen kan få overblik over dette meget omfattende og meget komplicerede område. Med den beskedenhed, vi har lagt i udformningen, var jeg egentlig lidt ked af ministerens modtagelse, som jeg synes måske var en anelse mere negativ end nødvendigt.

Ministeren har ret i, at det er helt umuligt at fremtrylle en konkret handlingsplan frem til den 1. september 1986, som vi foreslår. En række andre ordførere har også været inde på, at den tidsfrist duer ikke. Ja men lad det ikke stå og falde med det. Vi har ikke nogen interesse i at få lavet et eller andet juks, som ligger der til tiden. Vi vil hellere have lavet et ordentligt stykke arbejde, selv om det så tager et lidt længere stykke tid.

[Tinning]

Så forstod jeg også, at ministeren sagde, at det i virkeligheden ikke er særlig smart at igangsætte et så stort og så udgiftskrævende analysearbejde, som der her er tale om, når vi alligevel godt ved, at vi inden for det nærmeste år ikke har de penge, der er nødvendige for at realisere de forskellige opgaver. Det vil jeg godt bede ministeren udtrykke en smule mere klart, for det, jeg er ude efter, er sådan set at få et tilsagn om, at regeringen gerne vil lave sådan en plan. Hvis jeg også kunne få et bud på, hvornår den kunne foreligge, lad os sige med et rimelig forsvarligt indhold, så synes jeg, det ville være fint.

Men jeg synes ikke, vi skal lade være med at igangsætte arbejdet, bare fordi vi er bange for, at vi ikke har pengene, for selv om vi så kunne sige, vi kun havde meget få penge, så er det vel så meget desto vigtigere at have det samlede overblik over, hvad der er af opgaver, der skal løses, og hvordan vi så skal prioritere dem.

Derfor ville jeg bede ministeren præcisere – for jeg fik i hvert fald ikke helt fat i det – om det er sådan, at ministeren slet ikke vil gå ind på at lave en sådan plan, eller om det bare er sådan, at ministeren godt vil lave planen, men synes, at en længere tidsfrist kunne være fornuftig. Hvis det er det sidste, så mener jeg sagtens, vi kan finde ud af det.

Der var da også lidt positivt i ministerens bemærkninger, nemlig at man overvejer i første omgang at give tilskud til KLOs arbejde med tidsskrifter som led i arbejdet på eventuelt at få oprettet et permanent tidsskriftscenter på området. Det vil jeg godt sige tak for. Det synes jeg er positivt, og fru Ingerlise Koefoed bad mig også sige tak, så det være hermed gjort.

Til en række af ordførerne er der vel ikke meget at sige. De fleste har koncentreret sig om, at tidsfristen i forslaget er for snæver, det synes jeg som sagt ikke det skal stå og falde med. Kan vi få en sådan plan frem, så synes jeg også, vi er kommet et stort skridt videre. Det er jo rigtigt, som også hr. Bilgrav-Nielsen var inde på, at målsætningerne er der sådan set ikke noget i vejen med hvad angår klarhed. Det bliver sagt i mediekommisionens betænkning, at med den vægt, der må lægges på mediernes betydning for den enkelte og for samfundet som helhed, bør alle i princippet sikres mulighed for at få del i mediernes indhold. Det kan vel ikke

siges meget klarere. Medierne får en mere og mere afgørende betydning i det moderne samfund; så meget desto vigtigere bliver det at sikre alle adgang til at få del i, få kendskab til mediernes indhold. Det er fantastisk præcist udtrykt, og så er det bare at gå i gang.

Her er vores holdning altså den: lad os tage det stille og roligt, lad os i første omgang prøve at få overblik over, hvor lang vej der er igen. For der er lang vej, det ved vi godt, og jeg skal gerne springe diskussionerne om, hvem der nu har mest skyld og mest ansvar, over. Der er meget lang vej igen, men alle må være interesseret i, at vi får et overblik over, hvad vi har af utilfredsstillede behov, for så kan vi få den egentlige politiske diskussion, nemlig diskussionen om spørgsmålet, hvor lang tid vi vil udskyde realiseringen eller imødekommelsen af disse behov, og hvilke behov vi vil sætte øverst på ønskesedlen.

Jeg skal bare til sidst sige tak for et meget klart og positivt indlæg fra hr. Bilgrav-Nielsen. Det er jeg så uvant med i mediepolitiske spørgsmål, at jeg nærmest var rystet.

Ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen):

Jeg skal kun gøre nogle korte bemærkninger til den sidste del af hr. Tinnings indlæg og til det spørgsmål, fru Inger Stilling Pedersen stillede:

Jeg synes nu ikke, der var så stor uklarhed i det, jeg sagde, for jeg understregede, at jeg foretrækker – og det gør jeg stadig væk – en skridt-for-skridt-politik inden for den overordnede ramme, som vi er enige om, ud fra den betragtning, at jeg foretrækker realisme på dette område fremfor en overordnet, storlået plan, som det kan være umuligt at sætte tider på med hensyn til, hvornår de enkelte skridt kan tages.

Og vi tager faktisk nogle skridt. Jeg gav i mit første indlæg en række eksempler på, at der stadig sker noget på dette område. Jeg kunne udbygge det i forbindelse med det, som blev nævnt også i det sidste indlæg om udviklingen på tidsskriftsområdet, hvor jeg jo i det, jeg selv sagde, nævnte, at vi var indstillet på at holde lydproduktionen af tidsskrifter hos KLO i gang i indeværende år med tipsmidler.

[Ministeren for kulturelle anliggender]

Men samtidig har vi haft forhandlinger både med Dansk Blindesamfund og med KLO og med statens bibliotek og trykkeri om, hvordan man kan gå videre på dette område og få en mere permanent ordening. Vi er nu i stand til at gennemføre beregninger over, hvordan det mest økonomisk vil kunne lade sig gøre, og det vil altså sige, at vi så er parat til at tage det næste skridt på dette område i den efter min mening rigtige retning.

Det er den vej, vi går, og jeg ville foretrække i samarbejde med kulturudvalget at drøfte disse ting og på den måde nå frem til nogle prioriteringer og overvejelser over, hvilke skridt vi skal tage.

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg vil godt takke ministeren for ønsket om med kulturudvalget at diskutere fremskridt på tidsskriftsområdet.

Det var jo sådan, at ved den redegørelsesdebat, vi havde i januar måned om blindes, svagsynedes og læseretardedes informationsmuligheder, var der her i salen en meget positiv indstilling til, at de informationsmuligheder, som findes, skulle forbedres. Blandt de ting, der blev nævnt, var netop udbygningen af tidsskriftsmulighederne og muligheden for at gøre det tidsskriftstilbud, som man nu har igennem KLO og Fonden for Aktive Blinde, til et mere permanent tilbud.

Derfor er jeg meget glad for, at ministeriet som opfølgning af den redegørelsesdebat, kan jeg forstå, har taget initiativ til at tale med Dansk Blindesamfund og KLO om det, og jeg forventer så, at vi inden så forfærdelig længe får noget mere at vide om det i kulturudvalget, så vi kan gå videre med diskussionen og måske få fremsat et forslag i løbet af efteråret 1986, eller hvornår det nu måtte blive. Men gerne så snart som muligt, for efter den redegørelsesdebat er der meget store forventninger hos de blinde, svagsynede og læsehandicappede til, at der nu skal ske noget, og ikke mindst på netop det område.

Tinning (VS):

Jeg var lidt ked af ministerens svar. Det er jo ikke en stor, forkromet plan med alle hånd løfter om ditten og datten og penge mig her og dér, jeg beder ministeren medvirke til, for det ved jeg godt ville være fuldstændig urealistisk, og det ville bare være

spild af i øvrigt arbejdsomme menneskers tid. Men det, jeg synes kunne være en god idé, og som jeg nu heldigvis også forstår at der er flertal for, er meget mere modereret. Det er netop bare at lave en oversigt over alt det, som vi mangler at nå i realiseringen af de målsætninger, som vi jo alle sammen er enige om, og som bl.a. er beskrevet i mediekommissionens afsluttende betænkning.

Når jeg beder om det, er det ikke, fordi jeg håber på, at vi ad den vej kan få presset nogle flere penge ud af ministeriet eller noget lignende. Men i stedet for, at vi nu tager tidsskriftsområdet for blinde og svagsynede, hvor ministeren gerne vil gøre noget – og det synes jeg selvfølgelig er en god ting – eller nogle problemer for de døve og så nogle flere problemer osv. – der er jo nok af dem – og laver lidt forbedringer hist og pist, mere eller mindre afhængigt af, hvad vi mener at kunne se er vigtigt, og hvem der nu råber højest i den givne situation, så mener jeg, at vi alle vil have gavn af at forsøge at få et overblik over, hvad der er af problemer på hele dette område, som hedder handicappedes manglende adgang til medierne, mediernes indhold og brugen af medierne. Der er mange ting, som bør gøres, og ved simpelt hen at have sådan en oversigt og selvfølgelig også nogle vurderinger af, hvordan problemerne kan løses ved hjælp af den ene eller den anden teknik, mener jeg, at beslutningsgrundlaget for os alle, selv hvis det bare drejer sig om, hvor vi nu skal bruge de 500.000 kr., vi har, er blevet mere kvalificeret. Og det er bare det, vi er ude efter.

Det tror jeg at vi så må drøfte videre i kulturudvalget sammen med ministeren, således at vi kan nå frem til i hvert fald ét sigte med dette her, nemlig at kvalificere beslutningsgrundlaget. Det er i første omgang det, vi er ude på. Det er ikke at få lavet den stortilede plan om, at man kunne forestille sig alt muligt – for det er rigtigt, at det kan man – men bare en oversigt over problemerne, nogle bud på, hvordan de kunne løses. Det ville være vigtigt.

Om vi så også skal lave en prioritering? Det synes jeg, og det kan vi jo så gøre, men det vil vi omvendt selvfølgelig ikke tvinge ministeren til; hvis ministeren ikke er interesseret, kommer der jo alligevel ikke noget ud af det.

[Tinning]

Jeg vil godt slutte med at sige tak for modtagelsen, men også love, at vi via arbejdet i udvalget vil forsøge at bruge det flertal for forslaget, som jeg mener er til stede. Det er et flertal, som jeg godt ved har set bort fra tidsfristen, men som har sagt, at vi er helt enige om, at vi må have overblik over dette område. Vi vil prøve at bruge dette flertal til at få overblikket frem og så se, hvor vi kan blive enige om at puffe nogle forbedringer igennem.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Nørgaard-Sørensen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 108:

Forslag til folketingsbeslutning om handicappedes dagpengeret og efterløn.

Af Elisabeth Bruun Olesen (VS) m.fl.

(Fremsat 11/2 86).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Det har været kendetegnet på dagens debat, at der har været meget bred enighed om, at der er behov for positive særforanstaltninger for de handicappede på en række områder. Lad mig straks sige, at dette i høj grad også er tilfældet i forbindelse med arbejdsmarkedsspørgsmål. Det vil derfor være den holdning, der præger de svar, jeg vil give på regeringens vegne på de beslutningsforslag, der er fremsat.

B 108 drejer sig om to ting, dels om en ophævelse af begrænsningen i dagpengeretten for personer, der samtidig har en social pension dels om at arbejdsløshedskassemedlemmer med invaliditetsydelse skal kunne bevare denne ydelse efter overgangen til efterløn.

Hvis vi tager det første punkt, varighedsbegrænsningen i dagpengeretten, vil jeg for det første mene, at eventuelle ændringer i denne regel må omfatte alle personer med en social pension og ikke alene de handicappede. Ellers vil reglen være umulig at administrere for vore arbejdsløhedskasser.

Som reglerne er i dag, kan en person med en social pension få udbetalt arbejdsløshedsdagpenge i op til 78 dage eller 13 uger. Den sociale pension medfører ikke fradrag i dagpengene. Om der bør ske ændring af denne bestemmelse, indgår allerede i de overvejelser, der foregår i Bonnerupudvalget, som forventes at afgive betænkning meget snart. Problemerne er også nævnt i den betænkning, som er på trapperne fra udvalget om de handicappede og arbejdsmarkedet, det såkaldte Svend Jensen-udvalg. Jeg vil derfor med disse to betænkninger i hånden se nærmere på, om der er grund til at gennemføre ændringer i reglerne vedrørende dagpengeretten.

Til det andet punkt vil jeg sige, at den gældende regel om, at et medlem må frasige sig invaliditetsydelsen for at gå på efterløn, bør fastholdes. Invaliditetsydelsen kan tildeles personer, der ville have ret til højeste eller mellemste førtidspension, hvis de ikke havde arbejde. Invaliditetsydelsen skal dække ekstra udgifter for den handicappede ved at være på arbejdsmarkedet, og dette hensyn bortfalder netop, når denne person går på efterløn, hvor han eller hun altså skal forlade arbejdslivet.

At efterlønsreglerne giver mulighed for at arbejde op til 200 timer om året, mener jeg ikke kan begrunde et brud på det princip, at en person ikke samtidig kan modtage ydelser efter den sociale pensionslovgivning og efter efterlønsreglerne.

Denne del af forslaget må jeg altså afvise, men den første del vil vi se på, når vi har de to betænkninger.

Joanna Rønn (S):